

Київський університет імені Бориса Грінченка

Кафедра романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

“ 13 ” 09 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА» (ФРАНЦУЗЬКА МОВА) I
I КУРС

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація : 035.05 Романські мови і літератури (переклад включно)

Освітня програма: Мова і література (французька)

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Інститут філології

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	1354/17
(підпис)	(прізвище, ініціали)
«	» 20 17 р.

2017 – 2018

Робоча програма. **Практична фонетика** для студентів за освітньою програмою : Мова і література (французька), 2017 року. - 14 с.

Розробник:

Ананьєва Людмила Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Протокол від "13" вересня 2017 року № 2

Завідувач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

(Махачашвілі Р.К.)

Структура програми типова.

Години відповідають навчальному плану.

Заступник директора Інституту філології

з науково-методичної та навчальної роботи

(Заяць Л.І.)

© КУБГ, 2017 р.

© Ананьєва Л.В., 2017 р.

ЗМІСТ

I	Мета і завдання вивчення дисципліни	4
II	Структура програми навчальної дисципліни	4
2.1	Опис навчальної дисципліни	4
2.2	Тематичний план навчальної дисципліни	5
III	Програма навчальної дисципліни	6
IV	Навчально-методична карта дисципліни	7
V	Порядок проведення рейтингових показників успішності	9
VI	Завдання для самостійної роботи студентів	10
6.1	Карта самостійної роботи студента	11
VII	Методи навчання	11
VIII	Методи оцінювання	12
IX	Методичне забезпечення	12
X	Рекомендована література	12
10.1	Основна література	12
10.2	Додаткова література та Інтернет джерела	13

I. Мета і завдання вивчення дисципліни

Робоча програма з навчальної дисципліни "Практична фонетика" є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою германських і романських мов для студентів I курсу спеціальності «035 Філологія» за освітньою програмою «Мова і література (французька)» відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Метою вивчення дисципліни є оволодіння студентами базовими поняттями сучасної фонетики французької мови, формування фонематичного слуху та артикуляційних навичок; формування фонетичної компетенції, як важливого складової міжкультурної комунікації в умовах постійного зростання контактів між країнами.

Після вивчення курсу "Практична фонетика французької мови" студенти мають:

знати:

- систему базових понять фонетики як лінгвістичної науки;
- особливості фонетичного складу французької мови;
- основні характеристики фонем французької мови.

вміти:

- аналізувати основні фонетичні явища мовного потоку;
- розрізнявати позиції органів мовлення для формування звуків з різними фонетичними характеристиками, згідно з артикуляційною базою французької мови;
- відчувати потребу до постійного вдосконалення слухо-вимовних навичок.

Основною формою організації навчання при вивченні дисципліни "Практична фонетика" є практичні та самостійна робота студентів.

II. Структура програми навчальної дисципліни

2.1. Опис предмета навчальної дисципліни

Курс: Підготовка бакалаврів	Спеціальність, спеціалізація, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 6 1 семестр – 3 2 семестр – 3	Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація: 035.05 Романські мови і літератури (переклад включно)	Обов'язковий Рік підготовки: 1 Семестр: 1, 2
Змістових модулів: 6	Освітня програма: Мова і література (французька)	Практичні заняття: 106 год. 1 семестр – 56 год.; 2 семестр – 50 год. Самостійна робота - 32 год. 1 семестр - 28 год. 2 семестр – 4 год.
Загальна кількість годин: 180 год.	перший рівень (бакалаврський)	Модульний контроль - 12 год. 1 семестр – 6 год. 2 семестр – 6 год.
Тижневих годин: 2		Вид контролю: 1 семестр - залік, 2 семестр - іспит - 30 год.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви розділів та тематика занять	Всього годин	З них:		ПМК/семестровий контроль
		Практичні заняття	Самостійна робота	
I семестр				
Змістовий модуль I				
Тема 1. Поняття про фонетику як лінгвістичну дисципліну. Предмет вивчення фонетики. Фонетичний апарат. Артикуляційна база французької мови. Активні і пасивні органи мовлення. Фізичні характеристики звуку. Звук і фонема.	14	10	4	
Тема 2. Фонематична система французької мови. Фізіологічний принцип класифікації звуків. Класифікація голосних і приголосних французької мови. Сучасні вимовні тенденції голосних і приголосних.	14	10	4	
Модульний контроль 1				2
Усього за модуль I	30	20	8	2
Змістовий модуль II				
Тема 3. Орфоепія і орфографія. Орфоепічна норма французької мови. Транскрипція. Принципи транскрипції. Система API.	12	8	4	
Тема 4. Фонетичний склад. Складоутворення та складоподіл. Правила складоподілу	14	10	4	
Модульний контроль 2				2
Усього за модуль 2	28	18	8	2
Змістовий модуль III				
Тема 5. Основні фонетичні явища мовного потоку. Асиміляція. Аккомодация. Історична довгота голосних. Ритмічна довгота голосних. Довгота приголосних. Подвоєні приголосні.	14	8	6	
Тема 6. Основні фонетичні явища мовного потоку. Зв'язування обов'язкове, заборонене, факультативне. Зчеплення і голосове зв'язування. [e] - випадне.	16	10	6	
Модульний контроль 3				2
Усього за модуль 3	32	18	12	2
Усього за I семестр	90	56	28	6

II семестр				
Змістовий модуль IV				
Тема 7. Наголос. Типи наголосу. Функції наголосу у мовному потоці.	6	6		
Тема 8. Фонетичні групи. Поняття про ритмічну групу. Граматичний мінімум ритмічної групи. Ритмічна група і наголос. Поняття про синтагму. Фонетичні характеристики синтагми.	11	10	1	
Модульний контроль 4				2
Усього за модуль 4	19	16	1	2
Змістовий модуль V				
Тема 9. Інтонація та її ознаки. Мелодика і інтонація. Функції інтонації. Схематичне зображення інтонації. 4 рівні діапазону голосу.	6	6		
Тема 10. Мелодика фонетичної фрази. 10 базових інтонацій П.Делаттра. Інтонація різних комунікативних типів речень. Інтонація різних типів розповідного речення.	11	10	1	
Модульний контроль 5				2
Усього за модуль 5	19	16	1	2
Змістовий модуль VI				
Тема 11. Інтонація питального речення. Мелодійна схема питального речення. Спеціальне і загальне питальне речення. Інтонація питального речення з інверсією. Інтонація питального речення із структурою « est-ce-que ». Побудова питального речення в сучасній розмовній французькій мові.	9	8	1	
Тема 12. Інтонація спонукального речення. мелодійний малюнок різних типів спонукального речення. Інтонація окличного речення. Мелодійний малюнок різних типів окличного речення.	11	10	1	
Модульний контроль 6				2
Усього за модуль	22	18	2	2
Усього за II семестр	60	50	4	6
Семестровий контроль	30			30
Разом за рік	180	106	32	12 / 30

III. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I СЕМЕСТР

3.1. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Тема 1.

Поняття про фонетику як лінгвістичну дисципліну. Предмет вивчення фонетики. Фонетичний апарат. Артикуляційна база французької мови. Активні і пасивні органи мовлення. Фізичні характеристики звуку. Звук і фонема.

Тема 2.

Фонематична система французької мови. Фізіологічний принцип класифікації звуків. Класифікація голосних і приголосних французької мови. Сучасні вимовні тенденції голосних і приголосних.

3.2. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Тема 3.

Орфоепія і орфографія. Орфоепічна норма французької мови. Транскрипція. Принципи транскрипції. Система API.

Тема 4.

Фонетичний склад. Складоутворення та складоподіл. Правила складоподілу.

3.3. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Тема 5.

Основні фонетичні явища мовного потоку. Асиміляція. Аккомодация. Історична довгота голосних. Ритмічна довгота голосних. Довгота приголосних. Подвоєні приголосні.

Тема 6.

Основні фонетичні явища мовного потоку. Зв'язування обов'язкове, заборонене, факультативне. Зчеплення і голосове зв'язування. [e] - випадне.

II семестр

3.4. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

Тема 7.

Наголос. Типи наголосу. Функції наголосу у мовному потоці.

Тема 8.

Фонетичні групи. Поняття про ритмічну групу. Граматичний мінімум ритмічної групи. Ритмічна група і наголос. Поняття про синтагму. Фонетичні характеристики синтагми.

3.5. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V

Тема 9.

Інтонація та її ознаки. Мелодика і інтонація. Функції інтонації. Схематичне зображення інтонації. 4 рівні діапазону голосу.

Тема 10.

Мелодика фонетичної фрази. 10 базових інтонацій П.Делаттра. Інтонація різних комунікативних типів речень. Інтонація різних типів розповідного речення.

3.6. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VI

Тема 11.

Інтонація питального речення. Мелодійна схема питального речення. Спеціальне і загальне питальне речення. Інтонація питального речення з інверсією. Інтонація питального речення із структурою « est-ce-que ». Побудова питального речення в сучасній розмовній французькій мові.

Тема 12.

Інтонація спонукального речення. мелодійний малюнок різних типів спонукального речення. Інтонація окличного речення. Мелодійний малюнок різних типів окличного речення.

V. Навчально-методична карта навчальної дисципліни “Практична фонетика ”

I семестр

Практичні - 56 год., самостійна робота - 28 год., модульний контроль – 6 год., залік

Модуль	Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3
Практичні заняття (кількість)	10	9	9
Присутність на практичних заняттях (1 бал)	10	9	9
Робота на заняттях (10 балів)	100	90	90
Кількість балів за практичні заняття (10+1)	110	99	99
Самостійна робота (5 балів)	10	10	10
МКР	25	25	25
Кількість балів за модуль	145	134	134
Всього	413		

II семестр

Практичні - 50 год., самостійна робота - 4 год., модульний контроль – 6 год.

Модуль	Модуль 4	Модуль 5	Модуль 6
Практичні заняття (кількість)	8	8	9
Кількість балів за присутність на практичних заняттях (1 бал)	8	8	9
Кількість балів за роботу на практичному занятті (10 бал)	80	80	90
Робота на практичних заняттях	88	88	99
Самостійна робота (5 балів)	10	10	10
МКР	25	25	25
Кількість балів за модуль	123	123	134
Всього	380		

V. Розрахунок рейтингових балів роботи студента

I семестр

Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
Відвідування практичних занять	1	28	28
Робота на практичному занятті	10	28	280
Виконання завдання з самостійної роботи	5	6	30
Поточний модульний контроль	25	3	75
ПМК - залік			
Максимальна кількість балів	413		
Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів	4,13		

II семестр

Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
Відвідування практичних занять	1	25	25
Робота на практичному занятті	10	25	250
Виконання завдання з самостійної роботи	5	6	30
Поточний модульний контроль	25	3	75
Максимальна кількість балів			380
Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів			6,33
Екзамен			40 б.

ПОРЯДОК ПЕРЕВЕДЕННЯ РЕЙТИНГОВИХ ПОКАЗНИКІВ УСПІШНОСТІ

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання

F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
----------	----------------------	---

VI. Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота передбачає виконання завдань з метою розвитку вмінь студентів аналізувати текст на сегментному (Модуль 1,2,3) і надсегментному (Модуль 4,5,6) рівнях.

Модуль 1, 2, 3

Фонетичний аналіз тексту.

1. Транскрипція тексту в системі API. Аналіз фонем.
2. Позначення наголосу. Розподіл на склади. Розподіл на ритмічні групи.
3. Визначення основних фонетичних явищ мовного потоку.

Модуль 4, 5, 6

Інтонаційний аналіз тексту

1. Визначення комунікативного типу речення.
2. Визначення особливостей граматичної структури речення.
3. Схематичне зображення мелодійного малюнку речення.

6.1. Карта самостійної роботи студента

1 семестр

Змістовий модуль та теми курсу	Бали	Термін виконання (місяці)	Академічний контроль
Модуль 1.	5x2 балів	жовтень	аудиторний
Модуль 2.	5x2 балів	листопад	аудиторний
Модуль 3.	5x12 балів	грудень	аудиторний
Разом	30 балів		

2 семестр

Змістовий модуль та теми курсу	Бали	Термін виконання (місяці)	Академічний контроль
Модуль 4.	5x2 балів	березень	аудиторний
Модуль 5.	5x2 балів	квітень	аудиторний
Модуль 6.	5x2 балів	травень	аудиторний
Разом	30 балів		

VII. Методи навчання

Для досягнення поставленої мети і відповідно до завдань навчальної дисципліни застосовуються такі методи:

- словесні (бесіда, пояснення, розповідь, лекція, інструктаж, робота з підручником);
- наочні (ілюстрування, самостійне спостереження);
- практичні (виконання практичних вправ, науково-пошукова робота).

VIII. Форми контролю

Поточний контроль засвоєння пройденого матеріалу здійснюється шляхом тестування, а також під час усного опитування на практичних заняттях. Студенти виконують 6 модульних контрольних робіт протягом навчального року; пишуть підсумкову письмову роботу та складають іспит.

IX. Методичне забезпечення курсу

Матеріали для проведення практичних занять, аудіоматеріали.

X. Рекомендована література

10.1. Основна література

1. Виллер М.А. Фонетика французского языка: Учебное пособие. – Л.: Просвещение, 1977. – 240с.
2. Рапанович А.Н. Фонетика французского языка. – М.: Высшая школа, 1980. – 267с.
3. Селях А.С. Фонетика французского языка. – Минск: Вышэйш. шк., 1988. -195с.

10.2. Додаткова література

1. Lucile Charliac. Annie-Claude Motron. Phonétique progressive du français. Clé Internationale. Martine Olivier, 1998. - 272p.
2. Рудковська А.Ю. Навчальні завдання з фонетики французької мови. – К.: Київ. ун-т ім. Т. Шевченка, 2008. – 40с.

Інтернет-джерела

1. <http://www.lepointdufle.net/phonetique.htm>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=teniTqcbFck>
3. http://prononciation.tripod.com/premiers_pas.htm
4. <http://www.youtube.com/watch?v=nhH51nv8k1Y>
5. <http://www.youtube.com/watch?v=IOZfMJT0BvQ>
6. <http://www.youtube.com/watch?v=QV-auFSTrMY>
7. <http://flenet.unileon.es/phon/cahier/#sonY>
8. http://www.clipclass.net/pronunciation/phonetique_e_intro.htm
9. <http://www.french.hku.hk/starters/fonetik/fiche09web.htm>
10. http://fr.wikipedia.org/wiki/Quantit%C3%A9_syllabique
11. <http://www.salle34.net/la-phrase-exclamative-et-les-outils-exclamatifs/>